

CULTURA POPORULUI

Redactor: **CONST. CEHAN-RACOVITA** REDACTIA Str. Nicolae Iorga 6 Cluj, Duminecă 13 Martie 1927 ADMINISTRATIJA Str. Nicolae Iorga 6 TELEFON 10-70 Apare în fiecare Duminică ANUL VII. No. 189

Italia a ratificat tratatul Unirii Basarabiei

Un mare act politic și istoric s'a săvârșit zilele trecute de către guvernul nostru: Italia a ratificat tratatul Unirii Basarabiei. Frații de aceeași origine cu noi, arată lumii întregi că poporul italian recunoaște dreptul nostru asupra pământului basarabean, răpit până la războiul dezrobirii tuturor românilor, mișelește de către ruși.

O prietenie de-apăruri s'a legat între noi și frații italieni.

Trăiască poporul român! Trăiască poporul italian!

D. prim-ministru gen. Averescu trimis, Jui, la Roma trei telegrame, adresate M. S. Regelui Victor Emanuel al III-lea, d-lui prim-ministru Benito Mussolini și maresalului Badoglio.

M. S. Regelui Victor Emanuel

E. S. Marchizul Durazzo, trimis extraordinar al M. V. la București, te-a notificat, din partea guvernului italian, ratificarea tratatului Unirii între Italia și România. Aceasta nouă dovadă de afecțiune din partea Italiei mi dă prilejul de a exprima în fața ta, în numele meu, cea mai sinceră mulțumire și cea mai caldă binecuvântare. Aceasta nouă dovadă de afecțiune din partea Italiei mi dă prilejul de a exprima în fața ta, în numele meu, cea mai sinceră mulțumire și cea mai caldă binecuvântare.

Excelenței Sale Mussolini

Guvernul intrând în Consiliu a luat ca viș satisfacție act de comunicare oficială făcută de E. S. Marchizul Durazzo că guvernul italian a ratificat ieri 8 Martie tratatul de la Paris din 15 Decembrie 1920, prin care marile Puteri semnatarie recunoșteau suveranitatea României asupra Basarabiei.

Cu toate că prin actul și scrisorile anexe ce au sursat la Roma, în ziua de 17 Septembrie 1926, această ratificare devenise o simplă chestiune de timp, nu mai puțin guvernul român, fiindcă seama de împlinirea actuale, vede în ea o nouă dovadă de solidă afecțiune din partea Italiei și de aceea pentru mine este o plăcută sarcină de a exprima în numele său, națiunii italiene, guvernului ei și în special Excelenței Voastre cele mai viș sentimente de grațitudine și afecțiune, sentimente împărtășite de întregul popor român.

Personal, nu voi uita niciodată cuvintele rostite de Excelența Voastră în ziua de 15 Septembrie trecut, lângă ușa, în urma lungii noastre convorbiri, că atunci când două persoane oneste tratează chestiuni serioase, nu se poate să nu se întâlnească și să cadă de acord.

Cu ce se ocupă A. S. R. Principele Nicolae

Popoarele — de pretutindeni și deapăruri — au privit cu interes și pasional manifestățiunile și activitatea principilor lor, mențiți să le stăpânească și să le îndrumeze cândva destinele.

Poporul nostru, cu osebire și-a îmbrăcat însă preocupările lui despre viața și indeletnicirile membrilor familiei regale, într-o nefericită iubire și vibrând simțăminte de grijă, interes și frământare sufletească neobosite în căutarea celor mai frumoase idealuri în care ar fi voii să-i vadă pe viitorii regi.

Așa se explică: — bucuria ce a clocotit pe tot cuprinsul țării, în ceasurile în care evenimentele ferice înviorau familia noastră regală; mahnirea unanimă a masselor naționale în clipele de încercare pentru scumpii noștri suverani; precum și toată această manifestățiune de grațitudine; de o spontaneitate și profunziune caracteristică românelor — cu mai fiecare stare de lucruri sau preocupări, ce s'au produs la Palat.

Poporul românesc de pretutindenea, e preocupat în prezent, de A. S. R. principele Nicolae.

Gândul, iubirea și binecuvântarea obștească îl urmează peste tot: în cursulele primejdiioase și cutelatoare, ce-l vădesc conducător cu excepționale calități de automobilist, — în amfiteatrele salturi pe pantelă de sticlă ale munților, ca skior, sau la volanul bob-ului, or pe sămânță; — în toate manifestățiunile lui de sportman tenețar, cănos, virtuos.

Ostas „bun”, îndrăzneț, dotat cu remarcabil spirit de inițiativă lucrică, și — sub toate raporturile — admirabil pregătit pentru meșteșugul armelor. — Altea Sa este o podobă a armatei române.

Intelctual, în cea mai înaltă accepiune a cuvântului stăpân pe o

Organizarea muncii în America

În vara anului trecut am luat parte — împreună cu un grup de intelectuali — la o călătorie de studii în Statele Unite ale Americii.

Dau — în cele ce urmează — unele părți din raportul, ce am înaintat Ministerului de Finanțe și Ministerului Muncii, asupra chestiunii muncitorești și în special asupra organizării muncii în America, raport rezultat din „notele” luate în timpul acelei călătorii, fiind convins că — așa simple, modeste, fără nici o pretenție, cum le-am așternut în carnetul meu, cutreărând America — ele vor putea fi de folos atât camarazilor mei, inginerilor din industrie, cât și tuturor acelor, cari urmăresc și se interesează de chestiunea atât de importantă a organizării muncii pe baze științifice.

Am plecat în America — trebuie să o recunosc — cu prejudecăți: am căutat, totuși, să văd și să studiez acolo multe chestiuni, ce mă preocupă, dar mai ales condițiunile industriale din Noul Continent.

În uzini, în fabrici, pretutindeni, am observat, am întrebat, am ascultat, am comparat și mi-am dat osteneala să aflu procedeele de organizare a muncii, cât și metodele americane de lucru.

Lucrul omeneș este ajuns acolo la un maxim de intensitate. Omul exercitează numai un control asupra mașinismului, ajuns la perfecție și întrebuințează toată energia sa pentru a obține dela mașină maximum de randament.

Am comparat împrejurările din țara noastră cu acelea din Statele Unite ale Americii — am comparat munca dela noi cu munca de acolo, am comparat mica noastră industrie cu formidabila industrie americană — și am ajuns la convingerea că nu trebuie să fim prea pesimiști. Puteți și noi să învățăm ceva pe alții, dar mai avem încă multe de învățat, pentru a ne ridica la nivelul progresului modern. Și în prima linie, avem de învățat în special dela America — metodele de lucru, cari se aplică în marile stabilimente industriale de acolo.

America este țara muncii organizate — este țara mașinismului. — Acolo, domnește în industrie un spirit practic și de idealism. Pretutindeni, în marile uzine, în fabrici, în cele mai mici întreprinderi chiar, vezi geniul organizației și al forței.

Transformarea materiei preocupă azi toate spiritele mari ale secolului — visul tuturor popoarelor culte fiind crearea de opere utile și durabile. Cu toții suntem convinși, că o cât mai bun utilizare a materiei și perfecționarea transporturilor, asigură unei țări hegemonie durabilă, bogăție materială și superioritate în instrumentele de lucru — și ce n'am spus-o? — de luptă.

Cu sau fără război, popoarele înapoiate sunt sortite să cadă, unul după altul, în fața acelor armate cu știință și să le devie tributare. Și în această luptă industrială, victoria nu este a celuiia, care a prins secretele științei, ci a celuiia, care va ști să realizeze aplicațiunile.

Convingerea mea e că prosperitatea Statelor Unite nu se datorește numai mării neînchipuite a țării, bogățiilor ei în materii prime și aur (mai ales dela războiul încoace), precum și marelui număr al populațiunii, care necesită executări industriale în serie, pe o scară cât mai întinsă, ci se datorește în cea mai mare parte mentalității ce totuși noi, ce caracterizată poporul american. Mentalitatea constă în aceea, că munca nu se consideră ca un scop, ci ca însăși rațiunea existenței, ca o funcțiune naturală.

Consecințele unei asemenea mentalități sunt lesne de desprins. Nu muncesc numai acei ce nu ar putea subsista altminteri, ci munceste toată lumea! Prin acest mijloc conflictele între Muncă și Capital sunt reduse — o solidaritate instinctivă existând între „muncitorii de orice grad”.

Desvoltarea prodigioasă a industriei americane se mai datorește în foarte mare parte și războiului mondial. Intrarea târzie a Statelor Unite în război a dat posibilitatea Americii să fie liberă în fabrica și în a exporta ce a vrut și cui a vrut. Jumătatea din Europa era clientela Americii în timpul războiului — debuseu avea cu prisosință, de concurență n'avea nici o grijă.

Războiul a provocat în America fabricațiunea în masă.

Studiile ce intenționăm să fac în

În țara muncii, asociațiile muncitorești „Trade Union”, „Sindicatul profesional, în cari lucrătorii sunt grupați, după specialitatea lor, după natura muncii la care sunt întrebuințați, sunt puternice. Organizația lor este mai rezonabilă decât în Europa și regulamentele lor nu sunt atât de exclusiviste.

Față de America, situația politice sindicale din Franța și Olanda este următoarea: Muncitorii Manufacturerilor Statului Francez, dela Neuilly și Yssy les Moulineaux-Paris, pe cari le-am vizitat cu ocaziunea aceleiași călătorii de studii, sunt înregimentati — bărbații și majoritatea femeilor — în trei Sindicate și anume: Sindicatul Unitar-Moscovici, sindicatul Federal S. G. T. (Sindicatul general al muncitorilor francezi) și în Sindicatul Senei (neutri-oportuniști).

La rândul ei Olanda stă și mai rău ca Franța, procentul de „roșii” și de comunisti fiind și mai mare. După ultima statistică, în August 1926, muncitorimea din Rotterdam era sindicalizată astfel: 53.5% roșii, 24.6% asociația muncitorilor catolici, 19.5% lucrători creștini, 0.7% comunisti și 1.7% sindicalizati.

În Statele Unite sunt 25 milioane lucrători salariați, din cari — în Septembrie 1926 — erau: 12% radicali, 10% conservatori și 78% neutri. Cu alte cuvinte, 3 milioane dintre ei sunt afiliați la Federația Muncii. Lucrătorii dela căile ferate fac parte din alte 4 Federațiuni, independente de marea Federație.

În Sindicatele și din Asociațiile muncitorești americane, poate face parte ori cine. Lucrătorii sindicalizați nu refuză de a lucra cu cei nesindicalizați. Sentimentul de libertate individuală domină pe toate celelalte sentimente, chiar și pe cel de sindicalizare.

În schimb, nici patronul nu face deosebire între lucrătorii sindicalizați și între cei nesindicalizați. Singura preocupare a patronului este de a reduce la minim lucrul manual și de a nu depinde de lucrătorii „specialiști”. Patronul american are nevoie numai de lucrătorii inteligenți, activi, indiferent dacă sunt sindicalizați sau nu. Plătește bine, dar cere în schimb muncă, multă muncă. El pleacă dela principii că: pentru lucru bun trebuie să se dea plată bună.

Orice lucrător este plătit săptămânal și poate fi concediat imediat. Patronul american este convins că salariul mic face pe lucrător slab și nemulțumit. Aproape pretutindeni este introdus sistemul plății lucrului în acord, dând fiecăruia posibilitatea să câștige după priceperea și abilitatea sa.

Salariile diferă nu numai dela ocupațiune la ocupațiune și dela meserie la meserie, ci chiar și dela oraș la oraș și dela regiune la regiune.

În general — cum este și logic — cei mai bine sunt plătiți lucrătorii minieri, cari, în regiunile miniere din Kentucky și Maryland, au posibilitatea să câștige cel puțin 8-10 dolari (1500-2000 lei) pe zi.

Media câștigului pe oră a lucrătorilor americani a revenit în August 1926 la:

0.65 dolari (130 lei) pe oră pentru lucrătorii productivi calificați și necalificați; 0.48 dolari (96 lei) pe oră pentru lucrătorii ajutoari necalificați și 0.40 dolari (80 lei) pe oră pentru femeii și fete.

În general, se constată, că salariile sunt mai mici la întreprinderile mici și mari la uzinele mari, unde este introdusă fabricația în masă.

Când se aduc modificări metodei de salarizare, schimbări provocate fie de un nou sistem de fabricație, sau din introducerea lucrului cu bucată ori cu acordul, noul tarif este stabilit așa fel, ca să permită muncitorilor să câștige, în 8 ore de lucru, cel puțin atât cât câștiga după vechiul tarif. Respectarea acestui principiu a făcut ca lucrătorul american să vadă interesul patronului pentru prosperitatea întreprinderii și în același timp asigurarea unui câștig rezonabil lucrătorului, ceea ce a desvoltat o colaborare sinceră între patron și muncitor, colaborare, care nu este de cât în avantajul industriei.

Între patron și lucrător este o apropiere sufletească, este dorința reciprocă de a realiza progresul. Lucrătorul e convins că nu „pentru”, ci „cu” societatea lucrează. Acesta e și motivul pentru care o fabrică americană își face impresia unei familii.

Patronul american vede în lucrător un om și îl consideră ca ata-

re. Pe lucrătorii mai vechi îi strigă în mod familiar pe nume, todeauna adresându-se lor cu „D-ta”.

Tânara generație americană de lucrători este rezultatul încrucișărilor de rase, este amestecul sângelui a 20 de neamuri emigrate în Noul Continent. Fiecare neam a dat elemente viguroase — lezeși și oameni lipsiți de voință n'au emigrat în America, unde se știe că se trăeste numai prin muncă.

Amestecul acesta de popoare a creat o rasă nouă, la care celelalte au contribuit cu câte o însușire caracteristică. Germanii au adus muncă lor sistematică și pedantă până la ultimul detaliu. Latinii, spiritul analitic și toți s'au străns în jurul optimismului de neînfrânt al Englezilor, cari muncesc și trăesc viața cu tenacitate și vioiciune.

Astfel s'a născut lucrătorul înzestrat cu spiritul american, un amestec fascinat de îndrăzneală și temeritate, dublat de matură reflecțiune și pătrundere. Lucrătorul american e un tip de elită. E ager, inteligent, inventiv, capabil să aducă perfecționări sculelor și mașinilor cu cari lucrează.

Dacă un lucrător dă dovadă, că este bun la o lucrare, nu e lăsat toată viața să execute numai și numai același lucru, ci i se dă unul și mai greu, pentru a avea ocaziunea să-și arate talentul și acolo să se desvolte și în altă direcție. Dacă în noua sa situație, nu corespunde, i se dă vechia sa ocupațiune. Prin acest mijloc, nimeni nu se poate plânge, că este persecutat și că nu e avansat, când numai cei meritoși avansează.

În cauza temperamentului său din cauza intensității muncii, lucrătorul american se uzează repede. N'am văzut lucrători bătrâni în fabricile americane. După statisticele Departamentului Muncii, etatea mijlocie a lucrătorilor bărbați este în America de 32 ani, iar a lucrătoarelor femei de 23 ani.

(Va urma) Ing. șef Dion Mardan

Iată, stau la ușă și bat!

„Cunosc faptele tale, Tu nu ești nici rece, nici ferbinte. O de ai fi rece sau ferbinte!... Pentrucă tu zici: sunt bogat și m'am îmbogățit și n'am nevoie de nimeni; dar nu știi, că ești nenorocit și vrednic de milă și sărac, și orb și gol. Te sfătuesc să cumperi dela Mine aur lămurit prin foc, ca să te îmbogățești, și haină albă ca să te îmbraci și ca să nu se vadă rușinea ta goală, și apa de ochi, ca să-ți speți ochii și să vezi. Pe care-l iubesc, Eu îi mustru și-l pedepesc. Sîrguete-te deci și te pocăește Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul meu și va deschide ușa voi intra la el...” Așa vorbește Sfânt. Dub către biserică... în Descoperirea sf. Ioan, Apoc. 3, 5-20.

Ce mângăere pentru cel ce caută mântuire. Ce bucurie pentru cel ce caută pe Hristos! Iată, nu noi trebuie să ne ostentim mult și să-l cautăm. Căci El ne caută pe noi. Hristos stă la ușă și bate. El stă la ușa inimii noastre și cere să o deschidem, și El va intra! Numai să fim gata a-l primi... Să fim cu credință ferbinte. Să nu fim nici mândri, nici îngânați. Nici cultura, nici bogăția, nici mărirea nu poate stinge setea după mântuire și nu poate aduce fericirea. Singur Hristos care vrea să intre în inimile noastre poate să ne aducă fericirea și mântuirea. De căteori noi supunând cugetarea, simțirea și voința noastră lui Hristos, de bună voie împlinim poruncile Evangheliei, ne simțim mulțumiți. Când înlăturăm toate îndoilele judecății noastre, atât de întunecate de urmărele păcatului strămoșesc, și înfrământ aplicările voinței noastre și ne lăsăm cărmuiți de voia lui Dumnezeu, atunci simțim mulțumirea lăuntrică, care se numește fericire, și aceasta duce la mântuire. A fi mântuit înseamnă a trăi în o stare de netrecătoare fericire, de veșnică mulțumire sufletească, de nedespărțită împreună petrecere cu Hristos.

Primește-I deci creștine pe Hristos care bate și vrea să intre în inima ta. Atunci nici-o jertfă nu-ți pare prea mare, nici un lucru prea greu. Nu mai poți trăi fără să Te rogi, fără să cercetezi biserică, fără să te împărtășești cu sf. Taine fără să faci fapte de îndurare.

Primește-I deci cu toții pe Hristos care bate, primește-I căci El zice: „Eu sunt cel ce cercăz inimile și lăuntru și voi de fiecareia din voi după faptele voastre.”—Apoc. 2:23.

Cu binecuvântarea noastră
NECTARIE
mitropolitul Bucovinei

ATELIERELE ȘCOLARE

În urma experiențelor făcute în ogorul școlii primare, s'a constatat îndeajuns rostul și însemnătatea educativă și practică-utilitară a predării în mod intens a lucrului manual și a înființării pe lângă mai aproape fiecare școală, a micilor ateliere de lucru și îndelungă practice. S'au putut vedea școlii, ai căror elevi — încă dela vârsta de 10—12 ani — să poată deprinde, odată cu gustul și înclinarea pentru meserii, și îndemnarea de ași lucra singuri — atunci când nevoia și trebuințele casnice de om matur îi va cere — aproape tot ce-i de folos la gospodărie: dela cele mai mărunte: mătuiri, bidinele, perii de cai, căpeștre, scăunele ș. a., până la cele mai mari și neapărat de folos: jug, proțap, coșuri de căruță, dulapuri pentru păstrarea mâncării și vaselor de bucătărie, etc. Obiectele ce, dacă le-ar cumpăra de-aga-ta, din târg, ar întâmpina, pe lângă scumpetea lor și nesiguranta și netrănicia lucrului făcut de altul, în grabă și pentru speculă. Și nu-i greu lucru spre a se ajunge la aceasta: felul cum îi plăsmuit pe-mântul țării noastre: munți și dealurile acoperite de păduri cu tot felul de lemn bun pentru lucrat, vâlele apelor și șesurile pline cu material brut și din belșug — puțin costisitor — ne dă cel mai meritor prilej și indemn. Ce vale a oricărui râu, părau, sau altei ape aproape, nu-i înzestrată cu mlădă (richită) ce-o rod vitele și se înșește degeaba, materialul din care se scot, începând cu coșuletele de piatră simple și sfârșind cu cele mari de valoare scumpe: saune, mese, canapele, stajere? Să nu pară de mirat căci — bine înțeles — nu de-odată se deprind toate, ci pe rând, cu timpul, fără mult exercițiu, totul constând în numai să vrei să lucrezi.

Primăvara din Martie și până în Mai și către sfârșitul verii prin August, când seva (mărga) este în plină putere, putem recolta mlădă așa cum dorim: desfăcută de coaje (albă) cu ajutorul curățitorului înadins făcut, un țărșu sau o bucată de lemn tare despicat puțin în două la un capăt, prin care trecem — apăsând și strângând în mână nădulele ce — în acest chip — se coșese ușor, lăsându-le apoi și câteva zile expuse soarelui — spre a se albi și usca: urmând ca — atunci când vom lucra cu ele — toamna și iarna — să le udăm în apă — fie chiar rece — servindu-ne de un vas anume făcut. Pe lângă ape — așa cum se așează mai toate satele, de când practica vieții omului a cerut acestuia astfel — și mai ales în părțile de șes, se văd suprafețe întinse cu papură, un material iarăș bun, ușor la lucrat, din care ies lucruri de întrebuințare casnică; căci cine n'a observat ușurinta cu care s'au făcut și purtatele coșuletele de mână — în ochiuri și de folosul ce-l aduc bune orânduieli și curățenie a claselor pe timpuri de ploaie, cu glod și în timpurile friguroase în casă, școlară și biserică a podnegilor (ștergătoare și rogojinilor)?... La fel, obiecte, tot așa de frumoase, bune și de folos putem obține și din lucrul paelor. Și unde nu se găsește? Oricine poate să se aprovizioneze din vară — pe la mijlocul lui Iulie când firul galben începe a se întări — atunci are acea flexibilitate — ce se cere paelor bune de grâu, secară, orz, etc., să se poată împleți — la cari revine și atunci — toamna, sau iarna, când le udăm spre a începe împletiturile.

Un străin a admirat frumusețea, și originalitatea unor elevi de școală primară ce-au ieșit la manifestare în ziua de 10 Mai în costume naționale și — toți — pe cap cu pălării de paie de secară și grâu — lucrate de ei și puință apoi panglicuțe cu tricolorul național. Mai fiecare școală are grădiniță — unele chiar teren pentru experiență — în care se poate semăna și 2—3 prăjini — nu numai pentru paie — dar și „mălaiul tăfăresc“ pentru mătuiri ce se confecționează așa de ușor și cu care poate fi înzestrat tot comitetul școlar — (căci fondurile — dacă putem zice așa — abia ajungând pentru combustibil și altor reparțiuni mai mari — necum și pentru articolele de curățenie (mătuiri, perii, bidinele, ștergători ș. a.) — Par acolo unde materialul original, brut și în abundanță nu se găsește și unde mijloacele bănești permit (cu banii strânși dela o serbare sau două se poate și aceasta) se cumpără o bancă (tăfăresc) și unelte de lucru fierăstrăie gealele rindele, ciocan, câteva scânduri — având și un măstru cu trager de inimă și sub îndemnul învățătorului, se deprind elevii la meșteșugul tămplăriei, ajungând a face la început lucruri și obiecte mai puțin însemnate: cutiute, ștergători, scăunele etc. apoi, învățându-se, lucruri de-o reală valoare: reparatul băncilor, mobilierului școlar, dulăpioare, mese, ș. a. Și câte nu se pot face și deprinde din atelierul de lucru de pe lângă școa-

lă; căci ce bun nu se poate face prin muncă, voință, perseverență? Unde putem găsi mai mult imolă, mai mare exemplu de sânguină, înțelepciune, sănătate, într'un cuvânt de orice bun, frumos și cinstit ca 'n muncă? Aici — mai puțin decât oriunde — nu începe de loc vorbărie seacă și de nefolos și-i exclus cu totul teoria. Un bun profesor al nostru — se știe care — într'o lucrare a sa — o adevărată evanghelie a muncii — a zis: „Atăta știi și atăta poți, cât muncești. Munca este izvorul obiceiurilor fiecărui popor — adevărata sa constituție, — iar cine nu schimbă felul și rostul muncii, acela degeaba mai schimbă legile. În loc de legi multe, ne trebuie școli de muncă directă spre a îndruma tineretul; iar pentru cei maturi, în loc de simpla constrângere administrativă, e destul să-i obișnuiești a munci chibzuit, ș. m. d.“

Se poate să se mai conteste acest mare adevăr? Se mai îndoiesc cei cărora le este încredințată creșterea tineretului — micilor vârstare, viguroși cetățeni de mâine ai scumpeii noastre țări — de importanța muncii — prin îndreptarul ei — încă de când copilul e în școală — lucrul manual și atelierele școlare de lucru și îndelungă practice? Cine a muncit și trecut pe la cursurile de vară organizate de Casa Școlilor în anii de după răboi pentru învățătorii (câte 2—3 de județ) ce se perfecționau în arta lucrului manual sub conducerea unui om de muncă și inițiativă (d. inspector șc. Nicolae Saxu) ce se ostenește a îndruma — în mod practic — școala și pe aceste cărări, s'a

convins îndestul de folosul muncii în școala primară. Nu mai amintim de dezvoltarea școlilor mari din țările de nord — Norvegia, Suedia, societățile subvenționate de stat pentru propaganda muncii din școlile Americii, Franței, Germaniei (unul din oratorii mari al acesteia din urmă, Fichte, recomandă în discursurile sale către popor lucrul manual ca un mijloc puternic de educație.) Acum — la noi — constatăm cu păreri de rău stagnarea — și prin multe părți desființarea ateliereilor — din pricina — credem — a lipsei de bani din care să se plătească maestrul. În timpul celor doi ani din urmă, cât au funcționat aceste ateliere, învățătorii au deprins — dacă nu în totul dar în mare parte — felul lucrului dela maistri, ce-acum nu-i mai are din pricina neplății lor: colegul învățător și la aceasta, ca la multe altele, și de-acum înainte, ca și până acum, este — să dăm de-adreptul — robul ce trebuie să ducă pe umerii săi subrezi și slăbiți înainte de vreme și această „piatră a legii muncii“. Desigur că o va face fără plată — drept răsplătă a muncii lui înșivitoare — convins că combinând litera — (atunci când începe a deveni rece —) cărții, cu sufletul cald al vieții din atelierul școlar (impletind orice caz după mijloace și împrejurări, făcând astfel să nu dăuneze nici una din ele, ci ajutându-se și progresind reciproc) atinge în cea mai mare măsură ținta supremă a școlii — educație din punct de vedere social-național și individual — practică pentru viață, alături de dictonul latin: munte sănătosă în corp sănătos.

A. E. Bratu, învățător Lespezi Fălcienei

Inceputul istoriografiei române

Inceputul istoriografiei noastre este cu totul întunecos. Abia cam pe la 1456, după ce Constantinopolul a fost cucerit de turci, începe să iasă la iveală și literatura noastră, pe când în apus literatura începu să fie destul de înfloritoare.

Cavalerii și nobilii cari luaseră parte la cruciade, căutau să povestească într'un mod mai armonios, vitejile lor, iar alții cari nu aveau asemenea lucruri de povestit însă a căror inimă tresărea la văzul vruinei castelane, căuta să-și arate sentimentele sale de iubire și admirație față de dânsa, dând astfel naștere poezii lirice. Primii cari au dat naștere poezii lirice, au fost: Troissar, Jauville, iar în Italia în acel timp luaseră un mare avânt lucrările lui Dante.

Aceste lucruri se petrec în apus în timpul acela când în răsărit, popoarele căutau să opună o rezistență cât mai mare Semilunei, care căuta să cucerească lumea.

În acele timpuri de cucerire ale Peninsulei Balcanice de către turci, călugării sârbi și greci fiind rău persecutați de către aceștia, au fugit acolo unde li-s'a dat ospitalitatea.

Un astfel de loc de refugiu găsiră ei și la domniile Principatelor române, cu ajutorul cărora zidiră mănăstiri în care înființară mici școli de limbă slavonă.

Unul din acești călugări trecând în Muntenia, zidi cu ajutorul Domnilor de pe vremea aceea mai multe mănăstiri ca: Vodita, Tismana, Bistrița și altele.

Opera lor este urmată apoi și de alți domnitori; astfel Mircea cel Bătrân, zidește Mănăstirea Cotmeana, Ștefan-cel-Mare, în 44 de ani înființează 40 de mănăstiri și biserici.

Din aceste mănăstiri începe să iasă la iveală literatura noastră. Primele începuturi sunt în limba slavonă. Între anii 1404-5, Nicodim, scoate un Evangheliar, în limba slavonă. Aceasta este cea dintâi carte care a văzut lumina pe pământul românesc.

Pe la mănăstiri, în timpul acesta găsim pe niște tăbăci de lemn sau piatră și cari erau prinse la ușile împărătești, o mulțime de pomelnice, cari pe lângă anul zidirii mănăstirii și de cine era condusă, mai cuprind și date asupra domniului țării, anul suririi pe tron și al morții lui, numele părinților, soției și copiilor lui, însă mai mult nimic.

Cu timpul, acestea sunt înlocuite cu analele, cari au un caracter oficial, căci sunt puși acum de domni să facă acest lucru și se scriau aceste date la mănăstirea unde Domnul voia să fie immortant, adică la mănăstirile domnești.

Din aceste anale ni-s'au păstrat numai două corpuri și anume: „Analele dela Bistrița“, cari încep cu anul 1359, anul întemeierii Moldovei de către Dragoș-Vodă și tin până la anul 1506 și „Analele dela Putna“, cari încep tot la anul 1359 și tin până la anul 1565.

Pe cât de mare le este valoarea lor istorică, pe atât de mică le este cea literară, deoarece sunt lipsite de orice căldură.

În aceste timpuri, când cultura era stăpânită numai de mănăstiri, pe tronul țării românești găsim un domn care se distinge ca literat. Acest domn a fost Neagoie Vodă

Basarab, care a scris o carte de învățătură pentru fiul său Teodosie, moștenitorul tronului.

Așuza acestei scrieri a lui Neagoie, s'a comentat foarte mult și neștiu au atribuit aceasta unui Pendo Neagoie, vre'un călugăr plin de admirație față de acest cuceritor Domn. Aceste atribuiri sunt inexacte.

În adevăr originalul care a fost scris în limba slavonă nu se găsește, însă avem un manuscris tradus în românește, datând din anul 1634 și care căzând în mâna spăntaurului Sion, a fost publicat la anul 1843 și apoi publicat în fragmente de către d. Iorga în 1911, la Vălenii-de-Munte.

Această carte este una dintre cele mai valorose scrieri slavone de pe vremea aceea.

Ar fi unul din păcatele de neiertat acela de-a considera de acest domn român printre scriitorii străini. D. Pușcariu zice, că atunci ar trebui să ștergem din literatura noastră și „Cântarea României“, căci autorul a scris-o în limba străină și apoi s'a tradus sau pe d. Iorga să-l socotim numai pe jumătate scriitor român, deoarece a scris Istoria poporului român în limba germană.

În adevăr nu vom căuta ca să revindicăm pentru noi nici pe renegeatul Antioh, fiul lui Dimitrie Cantemir, și nici pe acea descendentă a Erăncovenilor, ale cărei poezii franceze sunt iscalite de Contesa de Noailles.

Misu Ionescu

Activitate laudabilă

În comuna Maseu, jud. Covurlui, d. învățător Petru C. Beldie, în ziua de Crăciun a pus începutul unei noi biblioteci populare. Cea dintâi a fost arsă de ruși în timpul războiului din urmă. Vitregia timpurilor prin care au trecut, a contribuit la întărirea începerii acestui așezământ. Intemeierii acestei biblioteci, stăruind pe ea și pe considerațiunea că starea culturală actuală a satului se datorește acestui învățător vrednic, fiind în slujba școlii de mai bine de 20 ani, iar bibliotecă precedentă a fost întemeiată tot de dânsul, i-a dat numirea acestuia. Donațiunile și colecțiile de cărți se prezintă astfel: Const. C. Beldie 191 ex.; Z. M. Tofan 53, Petru C. Beldie 45, Maria P. Beldie 23, Ioan Gh. Bonțu 21, G. I. Onu 11, diverși donatori 5. În total 336 de exemplare.

Se poate deci vedea cât se poate face când sunt puțini de înțelegeri. Lucrul nu este încă sfârșit. Îi urăm: Spor la muncă și reușită frumoasă!

Scrisori

Domnule Director,

Vă anunț că primese a fi și pe Vător reporter cultural al ziarului „Cultura Poporului“. Voi lupta și de aici înainte pentru răspândirea foii în cuprinsul județului Argeș, după cum am mulțumirea e'am răspândit cămte va mi de foi.

Cu stimă
Căpitan Mihail Traian
Reg. 4 Argeș. Pitești

Pestalozzi, culturalizarea maselor populare și apostolatul

Acum, când omenirea recunoștea și-a propus să comemoreze centenarul morții lui Pestalozzi, când toți școlarii vor auzi vorbindu-li-se despre Pestalozzi, cuvintele și această foie de sinceră culturalizare a poporului, să cuvânteze ceva cititorilor ei, despre cel care a fost cel mai mare iubitor al celor oproșiți și obidiți, despre cel care este și va rămâne simbolul sacrificiului în lupta pentru alinarea nevoilor și durerilor vieții, celor săraci.

Pestalozzi, învățător elvețian, pedagog și filosof, încă din veacul al 18-lea a rezolvit cu multă pricepere și înțelepciune probleme, ce sunt și vor fi mereu de actualitate.

Una din marile lui probleme cari nici astăzi, poate, nu este înțeleasă, e culturalizarea maselor populare. Fiind chemat întâiu de însuși chemarea firească ce-o simțea clocoțind vijelios în sufletul lui de-o armonie și moderațiune dumnezeiască, fiind apoi chemat și de timpurile când în țara lui se simțea nevoia ridicării poporului, în această problemă neînchipuit de însemnată, el și-a spus cu glasul lui profetic, cuvântul curat și tare, ca s'audă și secolele viitoare: că factorul cultural, adică întâiu și întâiu luminarea minții, este fapta care va aduce fericirea și ridicarea poporului cu adevărat.

El n'a fost contra ajutorului material și politic; ba mai mult, a fost susținător aprig. Dar spunea că acest ajutor să fie el cât de important, dacă nu-i susținut de cel moral, sufletesc, poate fi un nefolositor, dar chiar și periculos, pentru că poate fi întrebuințat pentru scopuri egoiste.

În acest chip judecând, el stabilește că cultura minții și-a sufletului este factorul dominant în muncă de înaltare a maselor populare.

Dar cum am spus, el n'a nesocotit nici factorul economic și politic. El spune că omul e un mijloc și un scop pentru sine, nu un mijloc și un scop pentru atingerea scopurilor celor bogăți. Munca lui trebuie primită nu după legea ofertei și a cererii, ci după necesitatea lucrătorului și după considerația că el este om, aceeași faptură ca și tine.

Și apoi bunurile lumii, vrând nevrând, aduc după sine și celelalte bunuri: pe când bunurile materiale și politice mai slabă nădejde, ea vor aduce și lumină. Nu vedem noi astăzi? Ferească Dumnezeu să intre în mâna unui neștiutor și întunece la minte și la suflet lucruri și drepturi pe care el și nu le priceapă, că s'ar face mai rău, mai întunecat, dacă n'ar avea razimul culturii morale.

Deasemenea prin personalitate, Pestalozzi nu înțelegea pe omul care pentru triumfarea lui și-a concepții lui trebuie să sacrifice existența altora și să tulbure ordinea socială; ci din contra: este personalitate tot acel ce e idealist, capabil să-și jertfească viața pentru înfăptuirea țintei lui și-a salvării ordinii sociale. Nu să uzezi pe alții pentru a te afirma pe tine; ci afirmă-te pe tine ridicând pe alții.

Această idee despre personalitate dela care se cere jertfa până la sfârșit în slujba binelui oibșesc, nimeni n'a redat-o în realitatea vieții ca Pestalozzi. „Dacă greutățile vor fi mai numeroase și umbra forțelor ce mi-au rămas mai mică, totuși, ultima răsufare a mea va tinde către realizarea idealului“ este declarația lui.

Și acum tinând sama de felul cum înțelegea Pestalozzi ridicarea maselor, de felul cum înțelegea el personalitatea pot găsi cei cari nu cunosc viața lui, felul cum a înțeles el apostolatul și cum l'a practicat.

Tot ce-a spus a căutat el singur să facă. A suferit umiliri făcând cele mai mari sfertări, numai să aline un pic pe cei săraci. A îndurat mizerii, s'au desunit colegii lui învățătorii de acțiunea sa, dar desamăgirea în sufletul lui n'a prins rădăcini. A luptat mereu pentru un ideal dându-și seama că culturalizarea meselor nu se poate face decât printr'o muncă neobosită și prin mult sacrificiu.

Viața și sufletul lui și la manifestat în diferite activități și laturi și prin toate urmăriile aceleș umanitar scop: să pună capăt suferinței orfanilor și apăsării celor slabi. A fost agricultor, predicator, părintele orfanilor și sprijinitorul celor slabi pe toate căile și în toate împrejurările lor îndreptățite.

„Mântuitor al săracilor la Neuhof, predicator al poporului cu „Leonard și Gertruda“, părinte al orfanilor în Stans, fondator al școlii populare în Burgdorf, educator al omenirii la Iverdun, om creștin, cetățean, tot pentru alții, nimic pentru sine“.

Acestea sunt cuvintele scrise pe piatră ce-i stă la mormântul lui Pestalozzi. Fie viața lui un izvor de idealism și energie, pentru toți cei ce poartă numele de învățător — nime ce l'a purtat și el —. Fie viața lui izvor de gânduri și de fapte bune pentru cei ce vreau să lumineze poporul și să ajute pe cei săraci.

Gh. Cepoiu, inv.

CE AVEM NOI

Sfânta Scriptură zice că „Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mântuiască“ (1 Tim. 2, 4) adică toți să ajungă la viața cea fericită de vece. Viața aceasta ni-i făgăduită de Dumnezeu și de Iisus Hristos de atâtea ori, încât destul o dovedesc numai cuvintele: „așa a iubit Dumnezeu lumea, încât L'a dat și pe unul născut Fiul Său, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică“ (Ioan 3, 16).

În asemănare cu fericirea din viața de vece sunt o nimică întreaga toată bunătațea, bogățiile, bucuriile și plăcerile din viața asta pământească, deoarece dobândirea fericirii veșnice înseamnă a-L dobândi pe însuși Dumnezeu, ceea ce este o fericire așa de mare, că nici nu se poate închipui cu mîntea omenescă. Cufundat cu gândul la acea fericire nespūsă sfântul apostol Pavel zice: „Harul lui Dumnezeu ne învață să trăim în veacul de acum în curăție, în cuvioșie și în frica lui Dumnezeu, așteptând împlinirea fericirii noastre nădejdi, arătarea slavei marelui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Iisus Hristos“ (Tit. 2, 11—14). Și cătră Avraam zice Dumnezeu: „Nu te teme. Avraame, Eu sunt scutul tău și răsplătirea ta foarte mare“ (1 Moisi 15:1).

Dacă un biet muncitor creștin sărac și necajit ca vai de el ar nădăd-nui împreună cu soția sa, că el va fi rege și ea regină, apoi cu drept cuvânt s'ar zice de dânsii că nu-s cu mîntea întreaga, și totuși aceiași muncitori săraci nu sunt numai îndreptății a nădăd-nui că vor dobândi o mîrire neasemnată mai strălucită decât mărirea regească, ei ei au și datoria să nădăd-nuiește acea mîrire a măririilor și fericire a fericirilor, anume fericirea vieții de vece, ei trebuie s'o nădăd-nuiește, dacă vreau să ajungă la mîntuire, de oarece scris este că „prin nădejde ne mîntuim“ (Rom. 8, 24). Adecă, fără nădejde în fericirea de vece, chiar așa nu ne putem mîntui, ca și fără credință în Dumnezeu.

Și dacă te plîngi tu creștine, că tare mult și greu și timp îndelungat ai păcătuit, legea creștinească îți răspunde: De ai fi făcut tu toate păcatele câte e în stare să le faci vre un om, ba chiar de ai fi făcut toate păcatele ce toți oamenii le-au făcut dela începutul lumii până în ziua de azi și le vor mai face până la județul cel înfricoșat de apoi, totuși păcatele tale nu întrec mila lui Dumnezeu. Bunătatea și mila dumnezeiască este nespūs mai mare decât toate fărădelegile tale, cum zice și sfântul apostol Pavel că „unde s'a înmulțit păcatul, acolo s'a înmulțit și mai mult harul sau mila lui Dumnezeu“ (Rom. 5:20) Iată, ce mîngăiere îți dă nădejdea creștinească, chiar de ai fi tu și mai păcătoș de de pe lume. Dumnezeu voiește să ai încredere, nemărginită în mila Lui, și tu chiar L-ai necinsti, dacă ai crede altfel de bunătațe. Lui cea nemărginită. Asta țî-o spune și sfântul Vasile, zicînd: „Măcar de ai ști tu, păcătoșule, hotărît că atâtea și așa de mari păcate ai făcut, totuși nu ești în stare să măsurî milele lui Dumnezeu după mărirea și numărul lor. Tu dară n'ai pricea să pierzi nădejdea, dar ai destulă pricea să te încrezi în mila lui Dumnezeu și să urști păcatele ce le-ai făcut. Fiecare om, care gîndește că Dumnezeu n'ar vrea ori n'ar putea să se îndure, își inchide singur ușa bunătații dumnezeiești, de oarece Dumnezeu vrea să îndure, pentru că este bun și se poate îndura, pentru că este atotputernic“.

Și dacă tu, păcătoșule, ești tare deprins, tare încipătinat a păcatului ascultă atunci de fericitul părinte Augustin care zice: „Greu este de invins îndăntinarea păcătoasă, dar dacă omul se va învinge singur pe sine și nu va pierde nădejdea, el tot va învinge-o cu ajutorul lui Dumnezeu“. Nădăd-nuiește dară dela Dumnezeu iertarea păcatelor tale, dară și pocăiește-te, părăndu-ți rău din toată inima de dânsule, mărturisindu-le cu toată umilinta înaintea preotului și curățindu-ți sufletul de dânsule cu prea curatul trup și cu prea scumpul sînge al Măntuitorului Hristos. Și dacă, ca ostaș al lui Hristos, ai biruit vitejește păcatele cu pocăința și îndreptarea vieții, apoi silește-te din răspușeri să rămâi neabătut dela calea îndreptării, că dacă ai tot nădăd-nui, dară de păcate nu te-ai lăsa, ai aprinde cu atâtea mai mult mânia lui Dumnezeu asupra ta.

Dară și la pocăința și la îndreptarea vieții tale îți trebuie numai decât ajutorul lui Dumnezeu sau darul sau harul Său sau mila Sa, și acest dar înca trebuie să-l ceri și să-l nădăd-nuiești, că zice Hristos: „Dacă știți voi să dați daruri bune fiilor voștri, cu atât mai mult Tatăl voștru cel din ceruri va da cele bune celor ce cer dela dânsul“ (Mat. 7, 11) și mai zice: „Veniți la Mine toți cei osteniți și înșăreinați, și Eu vă voi odihni pe voi“ (Mat. 11, 28) De aceea ne îndeamnă și sfântul apostol Pavel: „Să ne apropiem cu îndrăzneală la tronul harului, ca să luăm milă și să aflăm har spre ajutor la timp de trebuință“ (Evrei 4, 26).

Mare este grija sufletelor ce mult doresc să se mântuiască, ori de se

alfa ele în starea harului sau mila lui Dumnezeu, ori poate au pierdut această stare. Nădăd-nuți însă, suflete îngrijite, căci aveți dreptul să nădăd-nuți că va aflați în starea mila dumnezeiești, dacă puteți mărturi cu puget curat că nu vă știți întințați cu păcate grele ori de moarte vă feriți cu tot adinsul și de păcatele cele ușoare. Nădăd-nuți, suflete îngrijite, că zice sfântul apostol Iosif (ep. 1, 3, 31): „De nu ne osăndese inima noastră, atunci avem încredere cătră Dumnezeu“, „că din inimile gândurile cele rele, aciderii, precarurile, curviile, furtușagiurile, hulele, și acestea li spurcă pe om“ (Mat. 15, 19). Dacă ai pierdut însă mila dumnezeiască cu vre-un păcătoș, nici o clipă nu amăna îndreptarea ta, că zice înțeleptul Sirah (8, 8 și 9): „Nu întârzia a te întoarce la Domnul Dumnezeu tău și a amăna îndreptarea ta de o zi pe alta, că fără veste vine mânia lui Dumnezeu și te va pierde în ziua răzbnării“. Și de oarece „nu este om care să nu greșiască“ (1 Regii 8, 46) „că în multe greșim toți“ (Iacob 2) și „de vom zice că nu avem păcate ne înșelăm singuri și adevărul nu este în noi“ (1 Ioan 1, 8), de aceea niciodată nu putem fi siguri că mila dumnezeiască e cu noi. Și chiar de princa asta datori suntem necurmu să priveghem și să ne rugăm, cum ne învață Iisus Hristos: „priveghia și vă rugați, ca să nu cădeți în isptă“ (Mat. 26, 41), datori suntem cum auzim că se roagă preotul sfânta liturgie și să cerem de la Domnul precetere fără păcate la mămășita vieții și răspuns bun la înșoșatul județ al lui Hristos, dară suntem adevărat necurmu să ne adăcem aminte de cele ce ne așteaptă în lumea vecinicii, și cât de adevărat ne mărturisim păcatele și să împărtașim cu sfințele taine, și zice Iisus Hristos: „Cel ce mănăncă trupul Meu și bea sîngele Meu are viața veșnică“ (Ioan 6, 54).

Preotul C. Morariu.

Averea lui Ford

Averea fabricantului de automobile american, Henri Ford, se urcă la nu mai puțin de două miliarde de dolari.

Aceasta s'a aflat în urma procesului intentat fostului său tovară Couzens, pentru a se stabili suma care acesta, iarăși milionar, o are de plărit statului.

Dacă nu două miliarde și jumătate Ford, — cum se susține din multe părți — atunci el ar putea cumpere întreg statul Idaho, toate căldirile, cu toate avuțiile, măcătoarele și nemisătoarele, așa că să dea pe toți oamenii afară și să intre el singur în acel stat din Statele Unite.

Ar putea cumpăra întreg pământul statelor Colorado, Louisiana, Minnesota și Iowa, scootînd pământ pe prețul de azi.

Ar putea să plătească întreaga datorie a Statelor-Unite și să mai rămână încă cam 250 milioane de dolari în pungă.

Dacă ar dori, Ford ar putea cumpere vestiminte pentru toate femeile din America.

Ar putea cumpăra toate rețelele de telefon din Statele Unite făcând în 1925.

Ar fi putut cumpăra tot grăul orzului din Statele Unite în 1925.

Ar fi putut plăti toate datoriile de pe toate fermele din Statele noiș. Iowa, Kansas, Ohio și Missouri în anul 1920.

Dacă averea sa ar putea fi productă în aur, atunci tot aurul produs dela armistițiu înceace în toată lumea ar intra în cuferele sale.

Ar putea cumpăra azi United States Steel Corporation, Reteaua de căi ferate a Pennsylvaniai, General Motors și ar avea încă destul pentru a construi o uriașă fabrică de automobile și a trăi departe de-a fi sîr tot restul zilelor sale.

Astea toate în mâna unui singur om pămîntean!

Mișcarea culturală din Cotmeana

Duminea în 6 Martie, s'au ținut în localitatea Schit p. Nistru, două conferințe cu caracter național-intinție. D-l prof. Vasile Jitaru a vorbit liber într'o interesantă conferință cu proiecțiuni linoase despre sîcitate și aplicațiile ei în viața practică, iar d. prof. Nicu Grămadă, vorbit liber despre: Începuturile cultură și civilizația la români.

Sămbara în 12 Martie în localitatea Grigore-Ghica-Vodă, a vorbit Vasile Jitaru, despre: Bolile vicișe și urmările lor, iar d. Nicu Grămadă va vorbi despre: Ideia națională în opera scriitorilor ardeleni. Prima conferință cu proiecțiuni linoase.

TRĂMBIȚA JUDEȚĂȚII

Berthold Auerbach

In mijlocul unei păduri, unde se despart hotarele a două sate, într-o noapte de primăvară, pe lună plină...

in inimă, se mișca șirul în sus spre înălțime. Preotul ținu o cuvântare înșeătoare. Mai întâi vorbi el către cel dus din viață și spuse: -- Ai căzut pe drum. Cine știe încotro te ducea dorul inimii tale și ce inimă bătea pentru tine!

O decorație pentru plugari

In dorința de-a vedea pe plugari progresând și pentru a putea deosebi pe cei buni -- adică pe cei cari lucrează mai bine pământul, am vite mai frumoase, au gospodării mai bine întreținute, au grădini de pomi și legume și altele -- domnii miniștri ai agriculturii Constantin Garoflid și Dumitru Busniocescu, au făcut o lege prin care înființează o decorație pentru plugari. Această decorație se numește „Meritul agricol”.

„Cântec frumos, Cântec respingător”

Trista privește. Urată mentalitate la poporul nostru cel mult încercat de asprimea vremilor! -- Ca o consecință a războiului cel mare, dar mai cu seamă ca o răsplătă a celor 80 de mii de ostași rămași reci pe câmpul de luptă în țărna spureată cu sângele liftelor, avem în România noastră întregită de acești eroi: 500 mii de cărciumi, bodegi, etc. și abia 30 mii de școli și 18 mii de biserici.

INFORMAȚIUNI

DE LA 1 APRILIE cr. foaia „Cultura Poporului” cu apare în Bucaresti, în vederea îmbunătățirii ei și o efortărilor tiparului. Birourile vor fi în Bulevardul Elisabeta 30.

IN ziua de 25 Februarie, d. G. Tutoveanu, șeful cultural al Basarabiei de jos, a fost reținut la Chișinău, de d. General Răscanu, comisarul guvernului pentru Basarabia, într-o lungă conferință, discutând asupra mijloacelor, celor mai nimerite, pentru coordonarea propagandei culturale începută de Ministerul Instrucției Publice, de care se simte atata nevoi în provincia de peste Prut.

Bronșita acută. Gripa

Tratament In caz de febră: șederea în pat. În general bolnavul va sta în casă, mai ales în cazuri de epidemie, cum e aceea de azi, de gripă.

Când tusea e foarte obositoare și grea sunt bune picăturile de: Rp. Dionina clorhidrat, Fosfat de Codeină câte 10 centigrame. Apă de lauro-cireș 20 gr. 3 ori 15 picături pe zi, pe zahăr sau comprimate în 24 ore de Codoforme Bottu.

Din Căciulești (Neamț)

Duminecă 6 Martie, a avut loc, la școala din satul Verșești, a șasea ședință a cercului cultural învățătoresc „Girov”.

Pe șoseaua din Răcar

Foaie verde de-un mărșar, Pe șoseaua din Răcar, Trece-o fată și-un jandăr, Jandarmul mergea câlare Și fetița pe picioare.

Glume

Pușca țiganului Un țigan mergând printr-o pădure se întâlnește cu un lup. Cum îi era frică, el întinse bățul spre lup crezând că o să se sperie. Un vânător din apropiere dădu câteva focuri, iar lupul căzu mort. Țiganul crezând că el a omorât lupul, uitându-se la băț zise:

Publicațiune

Se aduce la cunoștința tuturor, care dorește să cumpere: două case țărănești, în bună stare, acoperite cu draniță și tablă, beciu bun, grajd pentru cal, șură pentru vite, două livezi cu pomi fructiferi, -- cele mai bune feluri de poame, -- 240 prăjini pământ de arătură, împrejurul caseilor. Toate acestea se găsesc de vânzare în satul Topolița, comuna Grumăzești, județul Neamț. Doritorii se vor adresa d-nei Valeria Dușu, maestră de croitorie, la sus zisa adresă, sau subsemnatului, la Căciulești-Neamț.

„NIMIC PENTRU NOI“

Sub această deviză au pornit profesorii liceului și intelectuali români din Coțmani, o propagandă culturală cu caracter național-științific, prin împrejurimi și localitate. Cu toate greutățile ce întâmpină, și mai ales faptul că în acest colț de țară înstrăinat, trebuie să forțăm prea mari pentru a fi înțeleși de minoritari, acești pioneri ai culturii nu se descurajează.

In 26 Februarie. Dr. Teodor Costic, medicul orașului, a ținut în localul preturii din Coțmani o conferință despre „Sifilis și ravagiile sale“.

Această conferință, foarte interesantă din toate punctele de vedere a fost urmărită timp de aproape două ore, cu cel mai viu interes. Conferențiarul începând a arăta originea acestei boli, care după unii s'ar fi ivit pentru întâia oară în America, și continuând răspândirea ei în Europa, cu deosebire în urma unui război al lui Carol VIII-lea al Spaniei care a avut soldați bolnavi de această boală — și care se crede că o contractaseră din America —, a expus în modul cel mai plastic simptomele ei, ravagiile ce face, precum și tratamentul ce i se poate da.

Pericolul acestei boli, după cum se știe, constituie o adevărată plagă socială, distrugând familiile și chiar neamuri întregi, când nu s'ar lua măsuri de reprimare.

Conferențiarul sfârșeste prin a recomanda tuturor să se ferosească și să povătuie și pe alții să se ferosească de această boală, așa de molipsitoare și care este veșnic un pericol național.

Dimineață, în 6 Martie. d-nii prof. N. Gramadă și V. Jitaru, au ținut conferințe în com. Schit pe Nistru, vorbind primul despre: „Inceputurile civilizației la români“ și secundul despre invenția românească „Sonicitatea și aplicațiile în viața practică, cu proiecții luminoase“, iar în Coțmani a vorbit d-na Dr. Silvia T. Bălan din Cernăuți despre „Reginele României“.

In 24 Februarie. d. prof. N. Gramadă, a conferențiat în Zastavna despre „Rolul poporului român în orientul Europei“, arătând în frumoase cuvinte, misiunea poporului român atât în trecut ca orocrotor al creștinismului, cât și în prezent ca o puternică sentinela în contra răspândirii ideilor distrugătoare de stat, care se împrăstie din răsărit ca niște raze necurate.

D-l prof. V. Jitaru a vorbit într-o interesantă conferință cu proiecții luminoase și experimente despre nodulele herțiene și aplicațiile lor în viața practică și anume la telefonie, telegrafia fără fir, televiziune, telemecanică și cercetarea subsolului, electrocutarea plantelor și animalelor, etc. — scotând în evidență progresul ce l-a realizat

știința pentru ușurarea vieții și educația popoarelor, cât și rolul cel vor avea aceste științe aplicate într-un viitor războiu, când mașinile de luptă, fără oameni, vor fi conduse dela distanță.

In 26 Februarie d. Dr. Teodor Costic, medicul orașului, a ținut în localul preturii din Coțmani o conferință despre „Sifilis și ravagiile sale“.

Această conferință, foarte interesantă din toate punctele de vedere a fost urmărită timp de aproape două ore, cu cel mai viu interes. Conferențiarul începând a arăta originea acestei boli, care după unii s'ar fi ivit pentru întâia oară în America, și continuând răspândirea ei în Europa, cu deosebire în urma unui război al lui Carol VIII-lea al Spaniei care a avut soldați bolnavi de această boală — și care se crede că o contractaseră din America —, a expus în modul cel mai plastic simptomele ei, ravagiile ce face, precum și tratamentul ce i se poate da.

Pericolul acestei boli, după cum se știe, constituie o adevărată plagă socială, distrugând familiile și chiar neamuri întregi, când nu s'ar lua măsuri de reprimare.

Conferențiarul sfârșeste prin a recomanda tuturor să se ferosească și să povătuie și pe alții să se ferosească de această boală, așa de molipsitoare și care este veșnic un pericol național.

Dimineață, în 6 Martie. d-nii prof. N. Gramadă și V. Jitaru, au ținut conferințe în com. Schit pe Nistru, vorbind primul despre: „Inceputurile civilizației la români“ și secundul despre invenția românească „Sonicitatea și aplicațiile în viața practică, cu proiecții luminoase“, iar în Coțmani a vorbit d-na Dr. Silvia T. Bălan din Cernăuți despre „Reginele României“.

Petre Dumitriu-Copoiaru

Fapte de cultură din Poiana (Câmpina)

În comuna noastră, începând din anul 1923, odată cu venirea în fruntea școlii a învățătorului I. Mateescu, s'a reluat obiceiul Pomului de Crăciun, care a urmat la această școală pe vremea învățătorului său adevărat Șuhan Mazălu, fusese lăsat în uitare de suplinitorii, urmași ai acestuia.

S'a reluat, dintr-o adâncă convingere în rolul său educativ, pentru micuții satului. Nu s'a ținut seamă de faptul, că ar fi un obicei german, căci pe nedrept i-se atribuie aceasta, el fiind „arian“, cum foarte bine arată d. Caselli. Și afară de asta, noi suntem patrioți ai faptelor nu al vorbelor. Dorim a ne folosi de bine, luându-l de ori unde, căci știm că binele e un bun uman. Așa că, noi rămânem la convingerea sănătoasă, de-a ne iubi neamul cu fapte nu cu vorbe.

Potrivit acestor convingeri, școala noastră stă în fiecare an prezentă la datorie, împreună cu toate instituțiile culturale și bancare din sat.

La apelul școlii, în unire cu Căminul cultural au răspuns următorii: D-ne: Victoria Ing. Bolus, Maria Mateescu inv.; E. Moteș, Ef. Stănescu inv.; Al. Moimescu, Ec. Scortianu, E. Ionescu, N. St. Marin, N. Lăduș, El. Popescu, Dămboviceanu, P. Andreescu, Teodosiu și domnișoarele: Stalmășchi, Marinescu învățătoare, Rădulescu inv.; Teodorescu, Panaitescu studentă, Ciupală inv.; cari d-ne și d-re au primit câte o listă de subscripție, pentru bani și ofrande, necesare ajutorării școlarii orfani, săracii și meriții. Este locul să amintim, că până acum se da la toți orfanii, fără a ține seamă de merit, ci numai că-i orfan.

În interesul bunei educații însă, am schimbat procedeele, căci am văzut că nu dă rezultatele dorite, după cum la fel este și în viața socială, mai ales după războiu, când meritul e couda și neneritul e fruntea.

S'a strâns cu aceste liste suma totală de 19.700 lei, 14 per. eioropi, 17 căciulițe, 3 perechi mănuși și 1 batistă, etc. Din vânzarea florilor artificiale 1053 lei, venit total din 20753 lei.

Din acești bani s'au întrebuințat 15.828,50 lei dându-se orfanilor: ghetă, haine, rochii; covrigi, bomboane, nucii, reviste, etc la toți elevii școlii. Cu restul de 5224,50 lei se va ajuta elevul Tănase G. din școala normală Plocești, susținut în școala de către Cămin. Comitetul școlar și primărie. Programul serbării foarte bogat, a fost compus din poezii ocazionale, spuse cât se poate de bine de către elevii școlii, cântece cântate, melodios sub conducerea d-nei învățătoare Marinescu, precum și piesele „Pășaruș“ și „Slujnica Maicii Domnului“ de Lia Hârșu. Deasemenea jocuri, dintre cari s'a remarcat cel al „Rândunecilor“.

Despre însemnătatea zilei a vorbit directorul școlii, mulțumind tuturor ajutorarea micuților orfani.

Scara a urpat un foarte frumos hal, cu lume foarte multă, ca niciodată, unde s'a petrecut până la ziua. Rezultatul băneșe 14.400 lei, ce s'au împărțit pe din două, între cămin și comitet, fiind dat împreună.

E locul să spunem, că în comuna noastră în jurul școlii sunt grupăți toți fruntașii indiferent de culori, ori care ar fi ele, datorită cărui fapt se născuște cu avânt și spor în toate direcțiile. Clădirea noii școli cu un deviz de circa 3 milioane e o dovadă evidentă că unde este suflet și unire va fi și fericire și individuală și colectivă.

La 5 Ianuarie Căminul cultural a mai dat cu Căminul de ucenici, de pe lângă Astra Română, o serbare urmată de bal în folosul ucenicilor.

Programul serbării a fost format din coruri bărbătești. Recitări din V. Militaru, Speranția, etc. și comedia „Nodul Gordian“ de V. Al. Jean, jucată cu destulă pricepere și îndemnare artistică, față de niște mânăuitori ai ciocanului.

Astfel de manifestări au luat naștere din anul trecut, când ucenicii acestia, lăsând la o parte alte ocupații ce și-le găseau în timpul liber, au primit bucuroși să se ocupe în sensul instruirii și educării lor sufletești, sub conducerea frățească a d-lui I. Mateescu, directorul școlii primare și pedagogul Căminului și a d-lui C. Șisu, un meritos absolvent al școlii industriale. Au putut ca prin muncă stăruitoare să susțină o destul de bine reușită serbare, în al cărui program a fost piesa „Doctorul fără voce“, jucată satisfăcător, în fața d-lui ministru Trancu-Iași, la finele anului.

Toate acestea se execută sub părintească conducere a d-lui inginer V. Bolus, dir. școlii industriale.

Miron-Poiană.

COAFOR DE DAME
CEL MAI MARE MAGAZIN
ÎN TOATE SPECIALITĂȚILE
IULIU MUȘA
CLUJ, STRADA MEMORANDULUI 10

„Astra“ din Sălaj

Dela o vreme incoace despărțimintele „Astre“ de pe tot cuprinsul județului nostru s'au lăsat în general, într-o dulceagă nepăsare, rămânând departe de atmosfera binefăcătoare a preocupărilor culturale.

Pentru lecuirea acestei anemii vătămătoare masei populului, Despărțământul central județean al „Astre“ din Sălaj în frunte cu neobositul președinte al ei d. dr. Nicodim Cristea, prefectul județului, a luat întinse măsuri să scoată din inerția nepăsării lumea noastră culturală.

Astfel comitetul Despărțământului central județean descinde treptat-treptat, în fiecare centru de plasă și reorganizază despărțimintele existente, iar unde nu sunt înființate noi despărțăminte, punând în fruntea lor oameni vrednici de a sta față îndatoririlor culturale.

Punctul de plecare a fost reorganizarea Desp. „Crasna“, unde într-o atmosferă foarte plăcută a decurs programul ședinței, îmbrăcând această zi haina unei mărețe sărbători naționale.

D. dr. Nicodim Cristea a ținut o conferință, în care a stăruit cu mai multe amănunte asupra vieții culturale din trecut și a subliniat contribuția largă a celei mai de frunte instituții culturale din Ardeal, „Astra“.

D. Leontin Gherghin, directorul liceului de băieți din Zălau a vorbit despre datoria ce-o au membrii despărțământului.

Din partea locuitorilor din plasa Crasna, a luat cuvântul S. Sa arhidiaconul Grăjdan Flonta, iar din partea comunei a vorbit d. dr. Ludovic Ciato, publicist și avocat.

Pentru deosebitele servicii aduse „Astre“ ca fost președinte al acestui despărțământ, S. Sa arhidiaconul Gr. Flonta s'a declarat cu unanimitate „președinte de onoare“ al despărțământului.

S'a format apoi biroul despărțământului precum urmează: președinte, Dr. Ludovic Ciato, vicepreședinte, Dr. Cornel Gheție, primpretor; secretar Emil Pop pretor; casier Aurel Epurean director școlar; bibliotecar Alex. Vaida notar; controlor Vasile Pop pretor; econom A. Flonta notar.

S'au înscris 82 membri noi: 2 pe viață, 58 activi, 22 ajutători și s'a înființat o bibliotecă cu 110 de cărți.

A doua descindere a fost în frunțașă comuna Jibou, unde asemenea a avut loc reorganizarea despărțământului local.

Aici au vorbit d-nii dr. Nicodim Cristea, despre activitatea „Astre“ și Georgehe Mateșanu, prof. la șc. normală de băieți din Zălau, despre cultura la popor.

D. Teofil Dragomir, fost preș. des. de plasă a fost ales ca „președinte de onoare“.

Biroul s'a compus din: președinte Dumitru Ilie director școlar; vicepreședinte Alex. Marcu primpretor; secretar Alex. Coșca notar; casier Samoilă Urian, director de bancă; controlor Victor Pop judecător; bibliotecar Ioan Câmpian, pretor; econom Dr. Emil Mureșanu avocat.

S'au înscris 42 membri noi, 5 pe viață, 31 activi și 6 ajutători.

Ioan Iordache

Cercul cultural din Urdinița (Dolj)

În ziua de 13 Februarie, în comuna noastră a avut loc ședința „Cercului Cultural“ local. În o zi frumoasă ca de primăvară, d-nii învățători ca întotdeauna au venit de dimineață, la timp, pentru datoria câră țară. Au fost prezentați: I. Rotaru președinte, I. Martin, institutor, D. Roșianu, d-na Șerban d-na Amărăzeanu, N. Vasilescu, C. Popescu, I. Stuparu, O. Pleșoianu d-na și M. Licuță. În ședința întinmă a ținut lecție practică cu elevii clasei IV-a, tratând despre: „Sistemul muscular“, d. M. Licuță. D-na a predat lecția conducându-se după metoda „Velovanistă“ (a marelui profesor Ștefan Velovan dela catedra de pedagogie a școlii Normale din Craiova). D-na, care este bănuțean de origine, a ieșit la pensie anul acesta — fiind viu sărbătorit la cea școală de către corpul profesoral, de elevii școlii și de tot corpul didactic primar din Oltenia și Banat — pe unde elevii d-sale sunt răspândiți aproape în fiecare sățior. D-na are și mai multe lucrări didactice de o mare valoare pedagogică ca: „Mecanica psihologică“, „Metoda proiectării faptelor“ s. a.

Lecția d-lui M. Licuță, a reușit pe deplin, iar d-na s'a ales cu o sinceră strângere de mână din partea celor prezentați. Tot în ședința întinmă a mai vorbit d. Const. Popescu despre: „Metodica științelor naturale“. Dsa într-o frumoasă expunere științifică și documentată, a arătat marelui rol al învățământului științelor naturale și bazele lui prin învățământul intuitiv, apoi le desparte în două: „Științe naturale descriptive“ și „Științe naturale experimentale“, arătând modul de tratare cu fiecare.

În ședința publică sătenii au ve-

nit într'un număr neașteptat de mare.

Remarcăm printre dâșii pe dd.: primar al comunei Const. Crăciun; secretar al primăriei Fl. Mitu, președintele com. școlar local Const. Salan și frunțașii comunei dd. Const. Stuparu Alecu Stuparu, D. Soreanu, Iorgu Anghelescu și alții.

În ședința publică, corul școlii a cântat „Imnul Regal“ și „Luncile s'au deșteptat“, iar eleva Florea Maria, din cl. IV-a, a recitat poezia „Avarul“. D. N. Vasilescu inv. din Veleni a vorbit despre: „Pericolul boalelor molipsitoare“, arătând la fiecare boală gravitatea ei, cum ne putem feri și cum ne putem vindeca.

În legătură cu aceasta a vorbit și d. Martin, care a captivat indata spiritele. Dsa a mai spus ce un fel de paranteză, și despre „Călătoria M. S. Reginei în America“, accentuând dragostea de muncă a americanilor, pricepera și cinstea lor. A arătat cum americanii lucrează la crearea de noi state mai întâi la facerea de șosele, drumuri fire telefoane-telegrafice, fântâni igienice cu apă potabilă, local de școală, primărie, biserică, spital și altele. Distinsul vorbitor a conchis că unui stat gospodar și modern îi trebuie: biserică, școală și spital.

La urmă a vorbit d. președinte al cercului, I. Rotaru, despre: „Ingrășămintele și rolul lor în agricultură“.

Dsa a arătat marea însemnătate ce se dă acestei chestiuni în țările Occidentale — ceea ce la noi a fost neglijat și consecința e micșorarea producției și a valorii. Dsa a mai lămurit și folosul ingrașămintelor chimice, îndemnând pe săteni a face uz de ingrașămintele naturale ce fiecare are la îndemână, căci ținând seamă de sfaturile științei, mărind producțiunea solului și calitatea produselor și cu acestea bogăția și mulțumirea noastră.

Cu aceasta s'a sfârșit, această frumoasă zi ce a fost o sărbătoare pentru urdinițeni. Totul s'a petrecut într-o atmosferă de frățietate, cum rar s'a văzut și fiecare a plecat mulțumit.

Mulțumim călduros d-lor învățători că ni-au dat concursul științei d-lor, precum și sătenilor cari au venit într'un număr așa de mare, rugându-i ca și de altă dată să ne facă aceiaș plăcere.

I. S.

Brâncă la Porci

Este știut de toți, că porcul este un animal foarte prăsisor și folositor în economia noastră dela țară. El este animalul săracului, și sățitul casei.

Pe cât porcii se înmulțesc de repede, pe atât se îmbolnăvesc de ușor. Unele din boale nu au nici un leac și atunci turme întregi de porci se prăpădesc când a intrat molima în ei; altele, cum este brâncă (gusterul sau rujetul) desi molipsitoare, poate să fie preîntâmpinată.

Această boală este foarte gravă pentru porci și în special pentru porcii tineri și de rasă; se ivește primăvara printre porcii cari trăiesc mai mult prin localități joase și băltoase.

Cum cunoaștem un animal bolnav? Porcul bolnav este trist, stă culcat, retras într'un colț al cocinei sau afară învelit în paie, nu mănâncă, câteodată scârție din dinți, geme, ochii îi stau închiși ca și când ar dormita, adesea varsă, tremură, mișcă capul cu anevoință, sau dacă se scoală umblă cu capul în jos și abea merge, paralizându-i (damblagindu-i) picioarele dinapoi. Cu timpul nu mai mănâncă din cauza fierbințelilor ce se produc la gât. Pe părțile mai gingașe (pe lângă ochi, pe după urechi, pe sub coadă sau pe sub burtă) îi apar pete roșii care mai târziu devin vinete. Alteori se baligă tare, devine și mai trist, având temperatura peste 40°. Mai pe urmă începe a se răci, a se clătina și apoi cade.

Brâncă este una din bolile cele mai molipsitoare la porci și în câteva zile poate să piară o turmă întreagă. Sătenii cred că această boală provine din cauza alimentelor mucigăite cu care s'a hrănit animalul, sau din cauză că nu a fost adăpat la timp. Este o părere cu totul greșită. Ea este de o altă natură, și anume de natură microbiană (datorită unui microb).

Contra acestei boli, economii noștri dela țară aplică o mulțime de tratamente, dar fără să fie de vre-un folos. Unii întrebunțeaș spre exemplu: spânz la pulpe și la urechi, alții le lasă sânge din urechi și multe din acestea.

Cu toate că boala este de natură microbiană, ea însă poate fi preîntâmpinată cu vaccin (ser).

Pentru aceasta crescătorii mănăduindu-i mai bine seama de pagubele ce le face această boală, vaccinează porcii de două ori pe an ei chiamă medicul veterinar să le face injecția (vaccinarea) la toți porcii.

Sfătuim pe economii noștri să se scumpească și să se unească cu toții și să cheme medicul veterinar care în schimbul unei plăți mici de 30—40 lei de porc, în care se poate să se cuprindă și vaccinul, vaccinează porcii și astfel va preîntâmpina boala la toți porcii din comună.

Dacă nu se face aceasta la timp cel puțin când aude prin satele vecine că mor porcii, imediat să munte pe primar ca să cheme medicul veterinar și să vaccineze toți porcii.

După ce s'a făcut declarația primăriei, se va izola porcii cei bolnavi, ducându-i la un loc deschis spre a nu îmbolnăvi și pe cei sănătoși. Gunoii din cocină se vor arde iar cocina se va desinfecța cu lapte de bovar.

Porcii bolnavi să nu se taie și să se mănânce, căci carnea lor este otrăvitoare; dincontră se va hrăni bine și adăpa cu apă în care s'au puțin sulfat de fer spre a dizolva (topi).

Dacă nu se iau toate aceste măsuri la timp, suntem în pericol să nu numai să pierdem toți porcii, dar și să avem nici măcar untura și slănița necesară familiei în cursul anului.

P. Plopeanu Găești

Șc. de Agric. Armășești-Ialomiț

O carte folositoare

„Din povestirile lui Moș Anton“ este titlul unei cărți, care cuprind numărate poveste, toate scrise într'un graiu românesc și țărănesc, felul povestirilor lui Creangă.

Este singura carte ce s'a scris noi, dela Creangă incoace, în adăvărata limbă moldovenească.

Autorul ei, d-l Victor Săndulescu Topolița, învățător în jud. Neam este un îndrăgostit prețuitor al Creangă și de-aceia a căutat să însușească, în scrierea sa, limba pură, care este baza limbii române. Această neprețuită carte află sub tipar și va apare în curând.

Cititorii acestei foi sunt rugați să scrie autorului, la Căciulești-Neam pe o c. p., câte exemplare vor, ca să știe câte să se tipărească, tiraj fiind limitat.

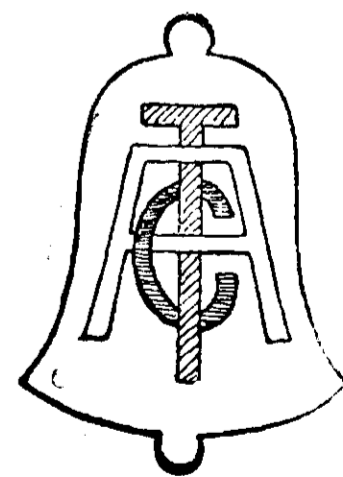
Vasile Delabie

ARON LAZAR

CROITOR CIVIL ȘI MILITAR

PREȚURI MODESTE, SERVESTE PROMPT ȘI CONȘTIINCIOS

CLUJ, STRADA N. IORGA 2

„TACĂMUL“

FABRICĂ DE OBIECTE DE ARGINT
CLUJ, STRADA NICOLAE IORGA 14
FABRICA: Tăcămuri, servicii de mănă, obiecte de lux, etc. — Numai pentru revizuire
Telefon 482 — Telefon 482
DAȚI ATENȚIE MARCEI FABRICEI

Mărcile cele mai bune de bere sunt recunoscute:

Bere albă mult apreciată „URSUS“

Berea neagră specială „HERCULES“

a fabricii de bere „CZEL L“ din Cluj

Se găsește pretutindeni!

Prin Basarabia culturală

Societatea culturală „Astra“ din Chișinău, a început ciclul de conferințe despre felurite chestiuni din viața provincii basarabene. Astfel, săptămâna trecută d. profesor Boga, a vorbit despre populația Basarabiei, după naționalități. Conferențiarul a arătat că la început atât orașe cât și la sate, populația era moldovenească. Cu sute de ani în urmă, târgurile și orașele aveau meseriași moldoveni băștinași. După anul 1812, nu s'a mai așezat populația moldovenească dela sate la orașe, dar în loc, au venit străini, mai ales evrei, cari au luat negoțul din mâna băștinașilor.

Hotinul, în 1812, era plin de moldoveni. O parte a orașului se cheama mahalaua românilor. Deasemenea în Bălți, Telenesti, Seroca și celelalte târguri, erau numai moldoveni; dar încetul cu încetul s'au înstrăinat cu oameni veniți de aiurea; evrei, armeni și în Sudul Basarabiei nemți, bulgari și alte neamuri.

Secția culturală a Consiliului Eparhial din Chișinău, a organizat un șir de conferințe în centru și la marginea orașului. Ca lectori pentru conferințe vor fi membrii secției culturale și a sfatului „Frățimeii Nașterii lui Hristos“, profesorii dela Facultatea Teologică, Seminarul Teologic și profesorii de religie și chiar unii studenți. În fiecare Vineri în timpul postului, se va ține câte o predică în sala eparhială în limba română. Ele vor fi urmate de cântece religioase și naționale, cântate de elevii Facultății de Teologie și Seminarului Teologic, școlii Spirituale și Eparhiale de fete.

Mahalalele orașului au fost împărțite precum urmează:

- 1) Bariera Sculenilor cu centru școala primară, unde conferințele se vor ține de studenții teologi.
- 2) Eariera Hănțeștilor, la școala conducătoarelor de grădini de copii.
- 3) În partea gărei, la școala primară „Tudor Vladimirescu“, sub privegherea preotului Rudiev.
- 4) Parohia „Buna Vestire“, sub conducerea preotului Glovatinșchi,
- 5) Raionul „Pavlovscaia“ sub conducerea preotului Timuș cu ajutorul unui student.

S'a cerut Inspectoratului școlar să îndemne pe învățători, să ia parte la aceste conferințe religioase, menite să ridice sufletește populația creștină.

Teatrul Național din Chișinău, merită să cultive sufletele nu numai în ramura artistică ci și din punct de vedere național, merge cât se poate de bine.

Piesele, sunt alese cu multă băgare de seamă dintre cele cunoscute și a căror valoare este bine hotărâtă. Jocul de scenă al artiștilor români merită cea mai mare laudă. Artiștii noștri își dau toate silințele să fie la înălțimea piesei ce joacă și își fac toată datoria sub conducerea d-lui Ion Livescu, cunoscutul artist.

Din Corjăuți (Hotin)

În seara zilei de 27 Februarie, la noi a avut loc o frumoasă serbare școlară, dată de școala primară No. 2, și școala de ucenici agricole din localitate, sub conducerea vrednicului învățtor și bun român, Gheorghe A. Dimitriu.

Programul serbării compus din 2 piese de teatru: „Donă surdă“ și „Tiganul recurt“, mai multe cântece și poezii, a întreținut încordată atențiunea publicului, care nu mai încăpea în sală, aproape trei ceasuri. Piesele de teatru, mai ales Tiganul recurt, au fost foarte bine jucate. Cât despre coruri, toate melodiile populare, nu pot spune decât cuvinte de laudă pentru învățătorul Gh. A. Dimitriu. Dsa, tânăr, în al doilea an de învățământ, a dovedit până acum deosebită dragoste și devotament pentru cariera aleasă.

În anul școlar trecut, în satul Balasinești, alături de Corjăuți, a desfășurat deasemenea o vie și neobosită activitate, atât pentru școala careia a știut să-i câștige dragostea copiilor și a sătenilor, cât și pentru biserică pentru care a cumpărat clopote din darurile date de săteni și pe care însuși le-a adunat.

Un cor compus din copii de școală și adulți, a cântat în fiecare sărbătoare la biserică și la toate săzătorile culturale ce organiza în fiecare săptămână, unde lumea venea în mare număr.

Anul acesta în satul Corjăuți, prin sezători, la care pregătește un program bogat, prin activitate extra școlară pe terenul cooperăției, prin cuvântul său cald și plin de duh românesc, a ajuns să fie mult iubit de popor și de școala, pe care ală dată o înconjurau.

Dorul de muncă care-l stăpânește, energia de care dispune și alesele calități sufletești, cu care este înzestrat, ne fac să nădăjduim dela învățătorul Gh. A. Dimitriu, multă treabă bună, românească și de mare folos.

Mediul social în care a fost pus să lucreze este întinecos și plin de mărcini, dar vrednicia lui va învinge.

Dumnezeu să ni-l țină sănătos și să-i îndrepteze pașii pe cărările cele bune.

D. I.

DE VÂNZARE

o moară în bună stare de funcțiune cu motor de benzină 25 H. P. (cui putere) cu 2 perechi pietre franceze de 36 foli.

Doritorii se vor adresa: IOAN R. BECȘAN în comuna Broșteni — Vâlcea